

Vergaderjaar 2025–2026

29 754

Terrorismebestrijding

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 779

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 mei 2026

Aanleiding

Met deze Kamerbrief informeer ik uw Kamer over enkele openstaande moties en een toezegging inzake extremisme en terrorisme en moties ingediend tijdens de debatten over de geweldsincidenten Amsterdam en over het verloop van de anti-immigratiedemonstratie in Den Haag. Hieronder zal ik achtereenvolgens ingaan op de motie van de leden Rooderkerk (D66) en Van Campen (VVD) inzake het rapporteren over vrouwenhaat en LHBTQI+-haat, een toezegging ten aanzien van dierenrechtenextremisme, de motie van het lid Van der Plas (c.s.) die verzoekt om salafistische moskeeën en instellingen te sluiten die de vernietiging van het Joodse volk en Israël prediken, de motie van het lid Mutluer (GroenLinks-PvdA) die vraagt het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) onder de aandacht te brengen, de motie van het lid van der Werf (D66) die vraagt te waarborgen dat de generieke korting van gemeenten geen afbreuk doet aan de effectiviteit van de lokale aanpak radicalisering, de motie van het lid De Vos (FvD) inzake het aanmerken van Antifa als terroristische organisatie en de motie van het lid Eerdmans (JA21) inzake het lekken van informatie omtrent het verloop van de anti-immigratiedemonstratie in Den Haag.

Rapporteren over vrouwenhaat en LHBTQI+-haat

De leden Rooderkerk (D66) en Van Campen (VVD) hebben een motie ingediend met het verzoek aan de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) om jaarlijks apart te rapporteren over vrouwenhaat en LHBTQI+-haat.¹ De NCTV rapporteert over fenomenen en trends wanneer de lat van (gewelddadig) extremisme of terrorisme wordt gehaald en zal dit dus ook doen wanneer dit het geval is bij vrouwenhaat en LHBTQI+-haat. Zo is in het Dreigingsbeeld Terrorismen Nederland (DTN) van december 2025 vermeld dat bepaalde thema's een verbindende

¹ Kamerstukken II 2024–2025, 30 420, nr. 421.

invloed hebben op extremisten, zoals vrouwenhaat en afkeer van de LHBTQI+ gemeenschap.² De NCTV kijkt voortdurend naar alle ontwikkelingen met betrekking tot extremisme en terrorisme en heeft hierbij ook bijzondere aandacht voor vrouwenhaat en LHBTQI+-haat. Indien er sprake is van (gewelddadig) extremisme of terrorisme, zal de NCTV hier in het DTN apart over rapporteren. Daarnaast vraagt de motie om na te gaan of er uitingen van vrouwenhaat en LHBTQI+-haat zijn die aanleiding geven tot het aanmerken van deze vormen van haat in Nederland als extremistische ideologie. Aan dit verzoek wordt reeds voldaan, omdat de NCTV aandacht besteedt aan alle ontwikkelingen in de dreiging. Daarbij is ook aandacht voor vrouwenhaat en LHBTQI+-haat.

De overheid moet alles op alles zetten om vrouwenhaat en LHBTQI+-haat te bestrijden. Vrouwenhaat en LHBTQI+-haat kunnen in sommige gevallen onderliggende motieven zijn voor uitingen van geweld tegen deze specifieke groepen of individuen. In onder meer de Emancipatienota van de voormalig Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het plan van aanpak «Stop femicide!» van de voormalig Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de voormalig Minister voor Rechtsbescherming en het plan van aanpak tegen online discriminatie onder leiding van de voormalig Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden deze onderliggende motieven van geweld meegenomen en wordt er ingezet op preventie, zicht op dreigend geweld, interventies en hulpverlening voor zowel slachtoffers als plegers, onderzoek en monitoring.³

Dierenrechtenextremisme

Ook als het gaat om dierenrechtenactivisme geldt dat de NCTV hierover rapporteert indien dit overgaat in (gewelddadig) extremisme of terrorisme. In het Commissiedebat Terrorisme en Extremisme van september 2025 is uw Kamer toegezegd hier nader over te informeren.⁴ Het huidige beeld is dat vrijwel geen gewelddadige acties door dierenrechtenextremisten in Nederland hebben plaatsgevonden. Tegelijkertijd is een aantal verschillende incidenten van dat jaar nog in onderzoek, die mogelijk een nuance vormen op dit beeld. Uiteraard kan ik mij goed voorstellen dat deze incidenten grote impact hebben op betrokkenen en de gehele branche. Deze zorgen hebben de voormalig Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, de NCTV en mijn voorganger besproken met de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) en Vee & Logistiek. Naast het lopende strafrechtelijke onderzoek, neemt het kabinet deze zorgen mee en blijft de NCTV de ontwikkelingen rond dit fenomeen volgen. Als bepaalde acties of gedragingen de lat van extremisme of terrorisme halen, dan kunnen personen ook worden opgenomen in de lokale persoonsgerichte aanpak radicalisering. De persoonsgerichte aanpak radicalisering betreft maatregelen en/of interventies genomen onder regie van gemeenten die door het bestuur, de strafrechtelijke instanties of door maatschappelijke instellingen kunnen worden getroffen om (verdere) radicalisering tegen te gaan.

Motie ingediend tijdens het debat over geweldsincidenten Amsterdam

De motie van het lid Van der Plas (c.s.) verzoekt om salafistische moskeeën en instellingen te sluiten die de vernietiging van het Joodse

² Kamerstukken II 2024–2025, 29 754, nr. 772, p.38.

³ Zie onder meer Kamerstukken II 2024–2025, 30 420, nr. 418; Kamerstukken II 2024–2025, 28 345, nr. 285.

⁴ Commissiedebat Terrorisme/Extremisme II 2024–2025, 29 754, nr. 757, p. 45.

volk en Israël prediken.⁵ Het kabinet staat voor een open en vrije samenleving waarin tolerantie en openheid centraal staan. Er is ruimte voor verschillende opvattingen en religieuze stromingen, maar dit mag nooit een vrijbrief zijn voor onverdraagzaamheid, of het verspreiden en aanzetten tot haat of geweld. Dat er mensen zijn in Nederland die te maken hebben met haat, intimidatie, uitsluiting en geweld vanwege hun religie, is onacceptabel. In onze samenleving is geen plek voor racisme en discriminatie en hier moet – in aanvulling op de Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024 – 2030 – streng tegen worden opgetreden. Hiervoor kent het kabinet verschillende maatregelen. Daar waar sprake is van strafbare feiten, zoals het aanzetten tot haat en/of geweld, discriminatie, opruiing, intimidatie of vandalisme, is strafrechtelijk optreden mogelijk door politie en het Openbaar Ministerie. Het sluiten van panden, zoals een religieus gebouw, is – indien proportioneel en noodzakelijk – voorbehouden aan het (lokaal) bevoegd gezag.

Advieslijn Landelijk Steunpunt Extremisme

Van het lid Mutluer (GroenLinks-PvdA) is een motie aangenomen die verzoekt er zorg voor te dragen dat de bekendheid van de hulp- en advieslijn van het LSE toeneemt.⁶ Het LSE heeft professionals in dienst die kennis en expertise hebben over extremisme en radicalisering en is één van de organisaties die zich inzet voor het tegengaan van (online) radicalisering van jongeren. Er wordt onder meer veelvuldig gebruik gemaakt van de chatfunctie van het LSE door jongeren. Ik geef gehoor aan de motie door aandacht te besteden aan het LSE via communicatie door de NCTV, regiobijeenkomsten⁷ en in de training voor GGZ-professionals van het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR). Daarnaast werkt het LSE aan het verbeteren van haar eigen vindbaarheid via zoekmachines en is begin dit jaar de pilot met de Redirect methode van start gegaan. Deze pilot geleid gebruikers op zoek naar extremistische content (op de Meta-platformen) door naar de hulp- en advieslijn van het LSE, waardoor de toestroom wordt bevorderd en de bekendheid ervan zal toenemen. Wat betreft online radicaliseringsprocessen, hebben zowel de online aspecten als de jonge doelgroep die in aanraking komt met extreme content mijn bijzondere aandacht. In mijn brief over de Versterkte Aanpak Online heeft mijn voorganger uw Kamer geïnformeerd over de verschillende lopende acties.⁸

Waarborgen effectiviteit lokale aanpak radicalisering

Een van de pijlers van de aanpak van radicalisering is de lokale aanpak, waaronder de persoonsgerichte aanpak. De aanpak omvat het geheel aan expertise, netwerk, en preventieve- en persoonsgerichte maatregelen, om radicalisering vroegtijdig in de kiem te smoren en extremistisch en terroristisch geweld te voorkomen. Zo kunnen bij signalen van radicalisering lokale casusoverleggen worden georganiseerd onder regie van gemeenten. Hierin stemmen lokale partners gezamenlijk af welke gerichte maatregelen en interventies op een persoon nodig zijn. De motie Van der Werf (D66) verzoekt mij te waarborgen dat de generieke korting van 10% voor gemeenten geen afbreuk doet aan de effectiviteit van de lokale aanpak radicalisering en gemeenten voldoende capaciteit behouden om radicalisering effectief te signaleren en voorkomen.⁹ Gelet op het belang

⁵ Kamerstukken II 2024–2025, 36 651, nr. 12.

⁶ Kamerstukken II 2024–2025, 29 754, nr. 764.

⁷ Regiobijeenkomsten op het gebied van preventie van (online) radicalisering, georganiseerd door de Expertise-unit Sociale Stabiliteit.

⁸ Kamerstukken II 2025–2026, 29 754, nr. 774.

⁹ Kamerstukken II 2024–2025, 29 754, nr. 737.

van deze lokale aanpak spant het Rijk zich op verschillende manieren in om gemeenten hierin te ondersteunen. Daarvoor hebben we het ROR, het LSE, de Expertise unit Sociale Stabiliteit (ESS) van het Ministerie van SZW en de lokaal adviseurs van de NCTV om met gemeenten mee te denken over de lokale aanpak. In het contact tussen de lokaal adviseurs en gemeenten is ook aandacht voor de besteding van de Versterkingsgelden en de gevolgen van de generieke korting voortkomend uit het Hoofddlijnenakkoord van kabinet Schoof. Er zijn op dit moment geen signalen dat de effectiviteit van de aanpak verminderd is, wel blijven gemeenten benadrukken dat de Versterkingsgelden essentieel zijn voor de lokale aanpak. De uitvoering van de motie is hiermee onderdeel geworden van staand beleid en ik beschouw hiermee de motie als afgedaan.

Moties ten aanzien van het aanmerken van Antifa als terroristische organisatie

Uw Kamer heeft op 18 september 2025 de motie van het lid De Vos (FvD) c.s. aangenomen die verzoekt «Antifa» in Nederland als terroristische organisatie aan te merken.¹⁰ Het kabinet beschikt op dit moment niet over feitelijke informatie die voldoende onderbouwing vormt voor de stelling dat «Antifa» een gecentraliseerde (terroristische) organisatie is. De motie kan daarom niet worden uitgevoerd. Hieronder licht ik, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, dit besluit nader toe.

De beoordeling of in strafrechtelijke zin sprake is van een terroristische organisatie is in een strafzaak voorbehouden aan de rechter. Het moet kortgezegd gaan om een samenwerkingsverband, met een zekere duurzaamheid en structuur, tussen de verdachte en ten minste één andere persoon, waarbij het oogmerk van dat samenwerkingsverband is gericht op het plegen van (specifieke) misdrijven die zijn opgesomd in artikel 83 Wetboek van Strafrecht (Sr) en die zijn begaan met het in artikel 83a Sr omschreven terroristisch oogmerk. Dit wordt op basis van feiten en omstandigheden door de rechter beoordeeld.

Daarnaast kan de Minister van Buitenlandse Zaken bij *voldoende aanwijzingen* van betrokkenheid bij terroristische activiteiten, in overeenstemming met de Minister van Financiën en de Minister van Justitie en Veiligheid, deze personen of organisaties op de nationale sanctielijst terrorisme plaatsen. Voldoende aanwijzingen zijn onder meer: de instelling van een onderzoek of vervolging door een bevoegde instantie wegens een terroristische activiteit of poging daartoe, of de deelname aan- of het vergemakkelijken van een dergelijke activiteit, met name door financiering; een veroordeling door de rechter voor voorgenoemde feiten; een ambtsbericht van de AIVD dat geloofwaardige indicaties bevat van betrokkenheid van een persoon of organisatie bij een terroristische activiteit of poging daartoe. Op internationaal niveau kunnen de Verenigde Naties en de Europese Unie sancties opleggen aan personen, groepen en entiteiten die betrokken zijn bij terroristische daden. Hier zijn strenge voorwaarden aan verbonden.¹¹ Over de huidige mogelijkheden en de verkenning naar aanvullende mogelijkheden tot het verbieden van organisaties die extremisme en terrorisme bevorderen is uw Kamer door middel van een brief op 15 mei 2025 en 19 maart jl. geïnformeerd.¹²

¹⁰ Kamerstukken II 2025–2026, 36 800, nr. 47.

¹¹ Het EU-terrorisme sanctieregime (GS93110) is ter implementatie van VN Veiligheidsraad Resolutie 1373 (2001); nr. 2001/930/Gemeenschappelijk Buitenland Veiligheid Beleid, Gemeenschappelijk Standpunt nr. 2001/931/GBVB, Verordening (EG) nr. 2580/2001 en Gemeenschappelijk Standpunt nr. 2016/1693.

¹² Kamerstukken II 2025–2026, 29 754, nr. 750; Kamerstukken II 2025–2026, 29 754, nr. 777.

Ten aanzien van «Antifa» hebben geen van de bevoegde instanties informatie waaruit volgt dat er sprake is van een gecentraliseerde (terroristische) organisatie en is plaatsing op de nationale sanctielijst terrorisme niet mogelijk. Mocht er in de omstandigheden iets veranderen, wordt uw Kamer opnieuw geïnformeerd.

In algemene zin wil het kabinet een «bestuurlijk model» invoeren en daarom gaat het kabinet onderzoeken of met concrete en duidelijke gronden op basis waarvan organisaties, die een bedreiging vormen voor onze democratische rechtsorde door banden te hebben met terroristische organisaties, door extremisme en terrorisme te bevorderen en door geweld te verheerlijken, in een zo vroeg mogelijk stadium verboden kunnen worden.

Motie ingediend tijdens het debat over het verloop van de anti-immigratiedemonstratie in Den Haag

De motie Eerdmans is opgevolgd door het doen van een melding bij de Rijksrecherche.¹³

Tot slot

Wanneer sprake is van extremisme en terrorisme zal het kabinet altijd streng optreden binnen de hiervoor bestaande wettelijke kaders. Nederland kent hiervoor een brede aanpak van terrorisme en extremisme waarmee het kabinet zich, in samenwerking met de betrokken veiligheidspartners, blijvend inzet voor de bescherming van de democratische rechtsorde en de nationale veiligheid.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

¹³ Kamerstukken II 2025–2026, 28 684, nr. 809.